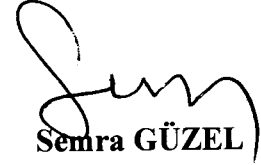

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96'ıncı 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra GÜZEL

Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'de 2019 yılından itibaren 309 ceza infaz kurumunda toplamda 60 binden fazla mahkum Bakanlığınıza bağlı İşyurt kurumlarında çalışmaktadır. 2003 yılında 5 bin 400 olan bu sayı 16 yıl içerisinde 10 kattan fazla artmıştır. Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İşyurtları Kurumu raporuna göre, işyurtlarından 2019 yılında elde edilen gelir, 4.628.084.764 TL. Geçen sene 180'den fazla işkolunda çalıştırılan 60 bin 767 mahkum için ödenen yevmiye miktarı ise 77.689.123 TL. Yani elde edilen gelirin sadece yaklaşık yüzde 2'si yevmiye olarak ödenmiştir. Mahkumlara 2019 yılında ödenen günlük yevmiye miktarı, usta için 17.75 TL, kalfa için 15.25 TL, çırak içinse 14.00 TL. Mahkumların "topluma kazandırma, meslek edindirme" gibi gerekçelerle çalıştırıldığı iddia edilse de emek sömürüsüne dönüşmüş bu kurumlarda birçok hak ihlali yaşandığı belirtiliyor. İş Kanunu'na göre işçilere asgari ücretten düşük bir ücretin ödenemeyeceği belirtilirken, mahkumların ödemelerinden sonra kalan paraların nereye harcandığı da soru işaretleri barındırmaktadır. Ayrıca mahkumlara yapılan sigorta emeklilik, malullük, ölüm gibi durumları kapsamamakta, sigorta kaza durumlarını karşılamaktadır. Açık hapishanelerde bulunan mahkumların ise çalışmayı reddettiği takdirde kapalı hapishanelere gönderildiği bilinmektedir. Konu hakkında çalışan uzmanlar kurum içi denetimlerin yanı sıra Sayıştay denetiminin de gerektiğini belirtmektedir.

38346

Bu bağlamda;

- 1- Mahkumlara ödenen yevmiye ücretlerinden sonra arta kalan gelirler nerelerde, nasıl harcanmaktadır?
- 2- Mahkumlara ödenen günlük yevmiyeler İş Kanunu'na aykırı bir şekilde neden asgari ücretin çok çok altında ücretlendirilmektedir?
- 3- Mahkumlara yapılan sigorta neden emeklilik, malullük, ölüm gibi durumları kapsamamaktadır?
- 4- “Topluma kazandırma, meslek edindirme” gibi amaçlarla açıldığı iddia edilen İşyurtlarının bu amaçlarını ne kadar yerine getirdiğine dair veri çalışmaları yapılmaktadır? Mahkumların kaç buralarda meslek edinmiş ve cezası bittikten sonra bu mesleği dışarıda devam ettirmiştir?
- 5- 2003 yılından 2019 yılına kadar açık cezaevlerinde çalışan mahkum sayısının 10 kattan fazla artmasının gerekçesi nedir?
- 6- Açık cezaevlerine düzenli kurum içi denetimler yapılmakta mıdır? Denetimler sonrası çıkan sonuçlara dair düzenlemeler yapılmakta mıdır?
- 7- İşyurt kurumlarında neden Sayıştay denetimi yapılmamaktadır?
- 8- Mahkumların yevmiye, sigorta gibi haklarında bir düzenlemeye gidilecek midir?